Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα δρ. 8.— Γιὰ τὶς Ἐπαρχίες δρ.

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες(2 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

10 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 10

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδεροδρόμου Ὁμόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας« Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ποιός βρίζει καὶ συκοφαντεῖ—Τὸ μεγάλο μυστικό—Ἡ τρικλοποδιά—Ἡ Κυβερνητικὴ πλειονοψηφία—Οἱ ποσαπαίρνηδες.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ποῦβγαλε ὁ κ. Πάλλης γιὰ τὸν ὀρθόδοξο κλῆρο τῆς Τουρκιᾶς δὲν τὸ εἴδαμε ἀκόμα· Μπορεῖ νὰ μᾶς τὄστειλε καὶ χάθηκε· μπορεῖ καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλει ἀργότερα. Εἴδαμε ὅμως τὶς βρισιὲς «Προδότης, συκοφάντης, ἀνόητος κτλ.» ποὺ γράψανε οἱ «Καιροὶ» καὶ ἡ «Ἑστία». Τὶς εἴδαμε καὶ δὲν ξαφνιαστήκαμε καθόλου. Οὔτε προδότης, οὔτε συκοφάντης, οὔτε ἀνόητος εἶναι ὁ κ. Πάλλης. Τὸ ἐναντίο, εἶναι πολὺ πατριώτης κ' ἔχει τὴ μανία νὰ λύει τὴν ἀλήθεια. Κι αὐτὰ εἶναι τὰ δυὸ μεγαλύτερα ψεγάδια του. Μιλώντας λοιπὸν καὶ γιὰ τὸν ὀρθόδοξο κλῆρο τῆς Τουρκιᾶς, θὰ μίλησε πατριωτικὰ κ' εἰλικρινά, θάπε τὰ πράματα μὲ τὄνομά τους, καθὼς τὸ συνειθίζει, καὶ θὰ ξεσκέπασε τὸ κακό, θαρρώντας πάντα πὼς ἔτσι θάρθεῖ κ' ἡ γιατρειά.

Οἱ «Καιροὶ» μᾶς εἶπανε τὸν κ. Πάλλη συκοφάντη, δίχως νὰ μᾶς δώσουνε καὶ περίληψη ἀπὸ τὸ κείμενό του, νὰ δοῦμε κ' ἐμεῖς πῶς καὶ γιατί ἔβρισε καὶ συκοφάντησε. Ἔτσι ποὺ φερθήκανε οἱ «Καιροὶ» μᾶς δίνουν κάθε δικαίωμα νὰ ποῦμε—μὲ τὸ συμπάθειο—πὼς ὄχι ὁ κ. Πάλλης, μὰ αὐτοὶ καὶ βρίσανε καὶ συκοφαντήσανε.

*

ΕΙΝΑΙ ὅμως κ' ἕνα ἄλλο ζήτημα. Κι ὁ κ Ζορμπᾶς σήμερα, καὶ κάθε ἄλλος ἐπίσημος, ξεσκεπάζουνε τὰ λογῆς χάλια μας, μέσο τοῦ ξένου τύπου μάλιστα, καὶ κανεὶς δὲν τοὺς εἶπε ὕβριστὶς καὶ συκοφάντες. Μὰ ἂν κάνει πὼς λέει τὸ χιλιοστὸ ἀπὸ τὰ λόγια του ἢ ὁ κ. Πάλλης, ἢ κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς δικούς μας, ἀμέσως βρισιὲς πάνου σὲ βρισιές· ὥστε ὄχι στὰ πράματα, μὰ στὰ πρόσωπα προσέχουνε. Νά, τὸ μεγάλο τους τὸ μυστικό.

*

ΜΙΑ ἐλεεινὴ τρικλοποδιὰ πῆγε νὰ βάλει ἡ Κυβέρνηση στὸ «Στρ. Σύνδεσμο», μὰ ὁ «Στρ. Σύνδεσμος» τὴν ἔνιωσε καὶ τὴν ξέφυγε. Θέλουμε νὰ ποῦμε γιὰ τοὺς πέντε καινούριους ὑποστρατήγους ποὺ θελήσανε νὰ κάνουν.

Ὁ κόσμος μόλις τὸ διάβασε στὶς ἐφημερίδες χαμογέλασε πονηρά, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ποὺ διάβασε πὼς δὲ θὰ γίνουν οἱ στρατηγοὶ ἔνιωσε σὰν κάπιο ξαλάφρωμα.

Μπορεῖ νὰ χρειάζουνται καὶ πέντε καὶ δεκαπέντε στρατηγοὶ μὲ τὸν καινούριο ὀργανισμὸ τοῦ στρατοῦ. Μὰ προτιμώτερο νὰ διοικοῦνε γιὰ μερικὰ χρόνια τὰ συντάγματα καὶ τὶς μεραρχίες καὶ λοχαγοὶ ἀκόμα, παρὰ νὰ γίνουν στρ. προβιβασμοί. Ἀκόμα κι ἄλλη μιὰ φορὰ ἀξίζει νὰ βγοῦνε οἱ ἀξιωματικοὶ στὸ Γουδὶ γιὰ νὰ ξεφύγουνε τέτιο μασκαραλίκι. Τί θένε ; Νὰ πιστέψει ὁ λαὸς πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ φασορία ἔγινε μονχὰ γιὰ τὰ γαλόνια ;

*

ΑΡΧΙΝΗΣΑΝΕ νὰ μιλάνε οἱ βουλευτὲς μέσα στὴ Βουλή, μὰ πάντα μὲ μέτρο. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἔχουν τὸ χαλινάρι τοῦ καινούριου κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὶς κυβερνητικὲς φοβέρες. Ἅμα κανένας βουλευτὴς σηκώσει λίγο παραπάνω τὴ φωνή του ἢ παραμπεῖ στὸ ρουθούνι τοῦ Ὑπουργείου, νὰ σου στὴ στιγμὴ ἡ φοβέρα·

— Ἐμεῖς εἴμαστε πρόθυμοι νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν Κυβέρνηση...

Ποὺ πάει νὰ πεῖ :

— Ἂν ξακολουθήσεις νὰ μιλᾶς ἔτσι καὶ δὲ βουβαθεῖς, θἄχεις νὰ λογαριαστεῖς μὲ τὸ «Στρ. Σύνδεσμο».

Ὥστε, σὰ νὰ λέμε, γιὰ τὴν ὥρα τὴν πιὸ γερὴ καὶ θετικιὰ πλειονοψηφία μέσα στὴ Βουλὴ τὴν ἔχει ἡ Κυβέρνηση, ἀφοῦ ἡ πλειονοψηφία αὐτὴ στηρίζεται πάνου σὲ τόσα ξεγυμνωμένα σπαθιά.

*

ΑΡΓΟΜΙΣΘΟΥΣ, δηλ. φίλους τοῦ Ὑπουργείου ποὺ νἄναι διορισμένοι σὲ μιὰ δημόσια θέση καὶ νὰ παίρνουν τὸ λουφὲ δίχως νὰ δουλεύουνε, δὲν ἔχουμε. Μᾶς τὸ βεβαίωσε ὁ κ. Εὐταξίας ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς. Ὥστε ἄδικα φωνάζαμε, ἄδικα φώναζε κι ὁ ἴδιος ὁ κ Εὐταξίας, ὅσο (παρακαλοῦμε) εἶταν ἀντιπολιτευόμενος, γιὰ τοὺς ποσαπαίρνηδες, καθὼς πολὺ ἐκφραστικὰ τοὺς βάφτισε ὁ λαός.

Καθόλου παράδοξο αὔριο νὰ μᾶς πεῖ ὁ κ. Εὐταξίας ἢ σανένας ἄλλος Ὑπουργὸς πὼς δὲν ὑπάρχουν καὶ καταχρακτὲς ὑπάλληλοι καὶ μεθαύριο νὰ μᾶς βεβαιώσει πὼς οὔτε ὑπάλληλοι ἀνίκανοι ὑπάρχουν.

Κ' ἔτσι σιγὰ σιγὰ θὰ φτάσουμε στὸ ἐξωφρενικὸ συμπέρασμα πὼς ὁ τόπος αὐτὸς πῆγε νὰ βουλιάξει ἐπειδὴ ἀτύχησε νἄχει τίμιους, ἐργατικοὺς καὶ ἱκανοὺς ὑπαλλήλους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Les Mavroyéni—Histoire d' Orient.—(de 1700 à nos jours) par Théodore Blancard—Paris 1909. Τόμοι 2.

Πρὸ μερικῶν μηνῶν ἔγραφε ἐδῶ(1) ὁ μεγάλος Παλαμᾶς μας ὅτι φοβᾶται πὼς ἔχομε ὡς τώρα τὴ μυθολογία τοῦ Ἑλκοσιένα, ὄχι ὅμως τὴν Ἱστορία του. Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς αὐτὸ εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε. Ἡ ἱστορία ἡ ἀληθινὴ τοῦ μεγάλου μας Ἀγῶνα θὰ γραφτῆ μιὰ μέρα, σὰν περάσουν «χρόνοι πολλοὶ καὶ μῆνες», σὰν καταλαγιάσουν τὰ πάθη καὶ τὰ προσωπικά, σὰ μαζευτοῦν καὶ μελετηθοῦν ὅλα τὰ ἔγγραφα, ὅλη ἡ ἰδιαίτερη ἀλληλογραφία, ὅλα τὰ γραφτὰ μνημεῖα· τὰ σπαρμένα ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ γραφτοῦν ἀμερόληπτες κ' ἐπιστημονικὲς πραγματεῖες γιὰ τὰ διάφορα πρόσωπα τοῦ ἐθνικοῦ μας δράματος.

Τέτοια δουλειὰ καταπιάστηκαν διάφοροι φιλότιμοι ἐργάτες τῆς ἐπιστήμης, κι ἀπ' ὅλους πρῶτα πρῶτα μοῦ φαίνεται πὼς στέκει ὁ Βλαχογιάννης· ὁλοένα μαζεύει ὑλικό· ὁ Βελέλης, ἄκουσα, σκαλίζει τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας. Ὑποθέτω κι ἄλλοι κάνουν τέτοια δουλειά. Τὸ βιβλίο ποὺ βγῆκε τελευταῖα στὸ Παρίσι ἀπὸ τὸ γνωστὸ φιλέλληνα λόγιο κ. Θ. Blancard σὲ δυὸ μεγάλους πυκνοτυπωμένους τόμους, γεμάτους ἀπὸ σπουδαιότατα ἔγγραφα, πλουτισμένους μὲ εἰκόνες καὶ πανομοιότυπα ἐγγράφων καὶ γραμμάτων, γραμμένο μὲ ἀμεροληψία, εὐσυνείδητα, καὶ μὲ κριτικὸ μυαλό, εἶναι ἡ ἱστορία τῶν Μαυρογένηδων, φαμελιᾶς τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἔπαιξαν, ἀπὸ τὸν προπεραασμένο αἰῶνα ὡς σήμερα, σπουδαῖο ρόλο στὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Τουρκίας. Εἶναι σχεδὸν δώδεκα χρόνια ποὺ ὁ κ. Blancard δημοσίεψε τοὺς «Μαυρογένηδες» χιλιοσέλιδο βιβλίο, ποὺ μὲ μετριοφροσύνη ὠνό-

(1) Βλ. «Νουμᾶ» ἀριθ. 354, 26 Ἰουλίου 1909, σελ. 3.

καὶ θεριεύει καὶ τοῦ στραγγαλίζει τὴν ψυχὴ καὶ τὸ μέτωπο καὶ τοῦ τρώει τὴν καρδιά.

—

Ὡς τὸ βράδυ καθόνταν ὁ Ὀρέστης σκυφτὸς καὶ διόρθωνε τὰ τελευταῖα κεφάλαια τῆς «Καινῆς Διαθήκης» του. Βουτηγμένος στ' ὄνειρό του, ὅλα πιὰ τὰ εἶχε ἀποξεχάσει.

Κ' ἡ Ζωὴ περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά του μὲ τὰ γέλοια καὶ μὲ τὰ κλάματά της, μὲ τὶς φωνὲς καὶ τὶς ξαδιαντροπιές της, μὲ τὴ βιάση της τὴν ἀνυπόταχτη νὰ χαρεῖ, νὰ ξεχυθεῖ, ν' ἁπλωθεῖ καὶ νὰ φουντώσει πρὶ νὰ πεθάνει.

Στεκότανε καὶ δίπλα του ἡ Ζωή, ἤρεμη, γλυκειά, συγκρατημένη καὶ κλειστή, ποὺ περίμενε ἕνα του λόγο γλυκὸ ν' ἀνοίξει τοὺς κρουνοὺς ὅλους τῆς Καλοσύνης γιὰ νὰ δροσίσει τὰ φλογισμένα χείλια τοῦ Ἀγαπητικοῦ.

Μὰ τίποτα ἀπὸ τοὺς κόσμους αὐτούς, τίποτα, δὲν ἔβλεπε ὁ Ὀρέστης.

Ξάφνου, σήκωσε τὸ κεφάλι του, κουρασμένο ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ σκύψιμο. Μέσα στὸ γαλάζιο μεσόφωτο τοῦ δειλινοῦ, ἀδερφωμένα φανήκανε μέσα σὲ δυὸ χρυσὲς κορνίζες, ἀπάνω ἀπὸ τὸ γραφεῖο του, ὁ Μαραθωνομάχος ὁ χλωμὸς ποὺ πέθαινε καὶ ἡ κατακόκκινη λέξη, ἡ ὁλοζώντανη, δίπλα : «*Ἐνοικιάζεται*».

Τὸ αἷμα του ἀναρόησε πάλι κ' ἔκαψε τὰ μάγουλά του. Ὅλα πάλι τὰ γέλοια καὶ τὰ γιουχαϊτὰ ὑψωθήκανε μπροστά του, δυνατά, θορυβώδικα, ἀνελεήμονα. Καὶ τὰ γράμματα ὕστερα, κ' οἱ κάρτες, κ' οἱ βρισιὲς στοὺς δρόμους κ' οἱ προσβολὲς στὰ καφενεῖα.. —Ἕνα κῦμα ἀπὸ βόρβορο ἔνοιωθε στὸ λαιμό του καὶ στὰ χέρια του κ' ἴσαμε τὰ μάτια του νὰ τόνε λερώνει καὶ νὰ τὸν πνίγει. Θέ μου ! Πετάχτηκε ἀπάνω ἀπελπισμένος· — πνιγότανε !

Ἡ Χρυσούλα σηκώθηκε τρομαγμένη, τὸ κέντημά της ἔπεσε κάτω, τὰ χέρια της τὰ φιλντισένια κινηθήκανε σὰ λαβωμένες φτέρουγες κύκνου—ἀπελπισμένα.

— Ἀγάπη μου, ἀγάπη μου, τί ἔχεις ;

— Τίποτα, τίποτα, Χρυσούλα. Τί θὲς νἄχω ; Τίποτα.

Ἀπαλὰ ἀπαλὰ τὴν ἐσπρωξε μὲ τὸ χέρι του καὶ τὰ χέρια τῆς Χρυσούλας ποὺ εἶσαν ἕτοιμα νὰ τὸν ἀγκαλιάσουνε καὶ νὰ τὸν παρηγορήσουν, πέσανε. Κ' ἡ φωνή της βουρκωμένη καὶ τὰ λόγια της, σὰ δάκρια πέσανε μέσα στὴ γαλάζια σκοτεινιά.

— Θὰ κουράστηκες, Ὀρέστη μου. Ἐργάστηκες πάλι σήμερα πολὺ καὶ κουράστηκες.

— Ναί, ναί, κουράστηκα...κουράστηκα.

(Ὦ ! Τίνος νὰ πῶ τὸν πόνο μου ; Τίνος νὰ πῶ τὸν πόνο μου !)

Πηγαινορχότανε μέσα στὴν κάμερα, σὰ νὰ τόνε κυνηγοῦσε κανείς. Ἤθελε ν' ἀνοίξει τὴν πόρτα, νὰ κατεβεῖ κάτω, ν' ἀναπνεύσει, νὰ τρέξει μέσα στοὺς δρόμους, νὰ κουραστεῖ.

Εἴτανε σὰν τὸ λάφι, μὲ τὰ μεγάλα, τὰ ὄμορφα μάτια, ποὺ τὸ πήρανε ξοπίσω κοπάδια τὰ σκυλιὰ κι ὅλο καὶ νοιώθει πιὸ κοντά του τὴ λύσσα καὶ τὰ γκυγίσματα καὶ τρέχει ἀλλιασμένο, ἀπελπισμένο στὸν ποταμὸ γιὰ νὰ πνιγεῖ.

Ἔτσι τὸν κυνηγούσαν καὶ τὸν Ὀρέστη οἱ εἰρωνεῖες καὶ τὰ γέλοια καὶ τὸν στριγμώνανε στὸ κρεβάτι τῆς Νόρας.

(Ναί ! ναί ! Θὰ κλείσω τὰ μάτια καὶ θὰ ρηχτῶ ὅλος στὸ ξεφάντωμα τῆς σάρκας γιὰ νὰ ξεχάσω. Ἡ Γυναίκα αὐτὴ θἄναι γιὰ μένα κανθαρίδα μόνο γιὰ νὰ τεντώσω καὶ νὰ ἐξεγείρω ὅλες τὶς δυνάμες τῆς ψυχῆς μου γιὰ ν' ἀντισταθῶ στὸν ὄχλο καὶ γιὰ νὰ μπορέσω νὰ φτάσω τὸ μεγάλο μου σκοπό. Κανενὸς